

CREDINȚA ORTODOXĂ NU SE PUNE LA ÎNDOIALĂ

THE ORTHODOX FAITH IS NOT DOUBT

Ana SOFRONI

„[...] adevărul e o noțiune dogmatică
și nu poate să trezească dubii”.

Abstract: *Let us pray unceasingly to God and our Mother of God and then we will have necessarily the mercy of God, for persistent prayers are heard in Heaven. Through sincere prayer, from the bottom of the heart spoken, we are asking the GOD to help get rid of sins. The author brings us an Orthodox education in popular style that is based on the teaching of Orthodox Christian faith. The author urges us to welcome with an open heart the Orthodox education of our parents, to be receptive to advice pertaining to faith. So we enjoy the God's mercy and his blessings.*

Keywords: *God, prayer, Orthodox education, blessings*

Lumea mereu a fost și este în căutarea adevărului, inclusiv și al celui ce ține de credință. Își leagă de el cele mai tainice gânduri, cele mai sacre speranțe, știind că, situate pe adevăr, ele neapărat vor avea șansă de izbândă.

Uneori însă căutările sînt zadarnice, absolut fără nici un rost, fiindcă nu ai ce descoperi la cele deja cunoscute și de-a binelea afirmate. Îți rămîne doar să-ți dai bine seama, că adevărul e o noțiune dogmatică și nu poate să trezească dubii. Cel mai bine reușești s-o faci în baza practicii milenare a credinței creștin-ortodoxe, care s-a transmis din generație în generație și a ajuns și pînă în zilele noastre. Am apucat-o și eu de la mama mea și îmi doresc, la rîndu-mi, să păstrez în întregime ceea ce am aflat de la dînsa, ca să se mențină aprinsă lumina credinței neamului nostru - o credință curată, sinceră, plină de frică și dragoste pentru Dumnezeu și Maica Domnului, o credință purtătoare de purul adevăr, față de care mama niciodată nu a avut vreo îndoială cît de mică. Ea a primit adevărul despre credință în arătarea lui firească, așa cum este el redat în parabolele evanghelice prin însuși cuvîntul Domnului. În viziunea mamei, acesta era cuvîntul cel mai adevărat, cel mai ușor de înțeles și ea nu se simțea nevoită să caute în cărțile de tălmăcire sau în explicațiile cuiva dovezi speciale referitor la esența lui. Mama pătrundea în sensul cuvîntului evanghelic cu inima, cu tot lăuntricul ființei sale, ceea ce putem considera ca dar deosebit de la Dumnezeu. De obicei, cu asemenea dar sînt înzestrați doar cei mai evlavioși creștini, însă evlavios poate deveni fiecare credincios, numai dacă ar fi ca el să urmeze neclintit învățătura creștin-ortodoxă, dacă și de sufletul său s-ar îngriji cu osîrdie și îndeajuns.

Întotdeauna tare mă uimea atitudinea mamei față de minunile dumnezeiești. Ea nu aștepta să i se întîmple ceva ieșit din comun, ceva excepțional, pentru a se convinge de prezența lui Dumnezeu în viața sa. Zicea că minunile de la Domnul ne înconjură permanent, că ele se simt la orice pas în tot ce a zidit Creatorul: în ființa omenească, cugetătoare; în frumusețea lumii vegetale cu multitudinea speciilor de plante ce o constituie, toate fiind împodobite în culori vii, cu nuanțe nespuse de bogate, iar multe

din ele avînd și mireasmă îmbătătoare; în enorma diversitate a lumii animale, unde fiecare vietate are un rost aparte; în splendoarea răsăritului și apusului de soare; în azurul cerului pe vreme senină, precum și în tainica veghere a stelelor în timpul nopții. Marea și munții, râurile și lacurile, câmpiile și livezile, dealurile și văile – toate sunt minuni de neînchipuit ale Creației divine, minuni adevărate, ci nu ceva iluzoriu, care-ți înșeală privirea și auzul. Da cît de fermecătoare e perindarea anotimpurilor ca expresie a ciclului vieții pămîntești! Face oare să mai așteptăm și alte minuni, care să ne confirme existența lui Dumnezeu, când întreaga Sa Creație este o minune de netăgăduit și ne vorbește clar despre Atotputernicia Domnului? Săvîrșirea altor minuni prin putere divină nu e altceva, decît o urmare firească a acesteia dintîi, a Minunii Creației, care nu poate fi de nimeni nici respinsă, nici combătută, nici schimbată, fiindcă ea întruchipează dogmaticul Adevăr. Evident că această convingere s-a înrădăcinat adânc în conștiința creștinilor, datorită afirmării „adevărul Domnului rămîne în veac”¹ din *Biblia mică*, cum adesea e numită *Psaltirea* pentru conținutul ei atotcuprinzător, „căci toate sunt tîlcuite de Duhul Sfânt în Psaltire”². Iar vrednicii creștini mereu o au la îndemână, o citesc cu drag și din asta trag învățămintele respective.

Adevărul despre existența lui Dumnezeu mama îl completa cu recunoașterea dragostei și grijii ce ne-o poartă El nouă, tuturor fiilor Săi, ca Tatăl nostru cel Ceresc, indiferent de suntem noi buni sau răi. Își dezvăluia acest gând, imaginîndu-și starea la care neapărat ar ajunge lumea, dacă ar fi lipsită de dragostea și mila Domnului - pur și simplu, atunci ar fi cu toții pierduți. Fiindcă nimeni nu i-ar mai scăpa de numeroasele și infinitele ispite, nimeni nu i-ar mai călăuzi pe calea Luminii spre viața cea veșnică, nimeni nu le-ar mai da puteri de viață și nu i-ar mai ajuta să înfăptuiască cele ce sunt necesare pentru un trai frumos, creștinesc. Și apoi fără dragostea, mila și ajutorul lui Dumnezeu, cum ar putea oare oamenii să-și afle locul lor în viață? Ar fi cu totul imposibil așa ceva. Astfel, dacă fiecare om creștin și-ar da seama cît mai devreme, că toate în viața lui sunt rînduite, din pronie dumnezeiască, cum mai bine și cum mai potrivit pentru dînsul, și încă însoțite de un echilibru perfect între partea spirituală/duhovnicească și cea materială, echilibru, pe care nimănui nu-i este îngăduit să-l deregleze, multă lume s-ar distinge prin credința sa. Creștinii în majoritatea lor ar fi pe deplin conștienți de faptul că *Dumnezeu există și că are grijă de noi*. Ar fi în ale credinței așa, cum le-au fost părinții, buneii și străbunii și, ca și dînșii, nu ar lăsa să pătrundă șovăieli și neîncredere, gînduri sumbre și abătute de la veșnicul adevăr în sufletele celor ce le vor urma calea. Adică și ei, cei de azi, și-ar îndeplini onorabil misiunea de păstrare a dreptei noastre credințe.

În privința păzirii Poruncilor, atît a celor dumnezeiești cît și a celor bisericesti, mama de asemenea urma neclintit calea adevărului. Nu se avînta în discuții deșarte pe marginea lor ca să se pronunțe, de exemplu, în favoarea uneia sau alteia porunci sau referitor la faptul de a avea condiții speciale, întru totul prielnice pentru a păzi și a urma poruncile Domnului. Îi oprea și pe copiii săi de la îndreptățiri nejustificate, când aceștia, cu voie sau fără de voie, greșeau cu fapta și astfel încălcau poruncile, pe când ele absolut toate trebuiesc păzite fără vorbă, căci în caz contrar vine supărarea Domnului asupra celor păcătoși. O asemenea atitudine față de comportamentul omului

¹ Ps. 116, 2.

² Psaltirea Proorocului și Împăratului David / Tipărită prin strădania Părintelui FABIAN de la Mănăstirea Frâsinei; Se tipărește cu binecuvîntarea Prea Sfințitului Părinte GALACTION, Episcopul Alexandriei și Teleormanului. - [F. I.]: Editura Artemis, [a. l.], p. 7.

creștin pornește numai și numai din mare smerenie sufletească. Cine o are, nicicând nu va cârți contra mersului firesc al lucrurilor, pe care-l rînduiește Bunul Dumnezeu, nici nu va pune la îndoială adevărata lor existență. De exemplu, nimeni niciodată nu va avea îndoieli că furatul îi aduce mari neplăceri celui ce îl săvîrșește. Sau că lăcomia și zgîrcenia provoacă multă supărare și întristare semenilor din jur. Sau că lenea te secătuește de virtuți. Sau că necinstirea părinților îți scoate în cale greutăți nedorite și neașteptate. Efectul negativ al faptelor vicioase, bine cunoscut oamenilor păcătoși, vorbește de la sine. Alte dovezi aici nu se mai cer, că ele ar fi, pur și simplu, de prisos. Deci devine clar pentru oricine: trebuie să păzim cu strictețe toate poruncile dumnezeiești, să nu avem dubii față de nici una din ele. Așa cum le-au păzit primii creștini, faptele de credință ale cărora au devenit simbol de dreaptă învățătură pentru toate generațiile ce au avut să urmeze.

Învățătura evanghelică propovăduită în cadrul Sfințelor Liturghii, ajungînd la cunoștința trează a credincioșilor, devine pentru dinșii cea mai înaltă școală de sporire duhovnicească, de unde, încetul cu încetul, ei își acumulează comoară nepieritoare, ce nu poate fi risipită sub nici o influență a împrejurărilor și timpului în care trăiești. Și nici nu se păstrează într-ascuns această comoară, căci e hărăzită de la bun început de a fi împărțită cu aproapele. Iar când împarți și altora din comoara sufletului tău, de bucurie te simți în al nouălea cer. Așa a fost și cu mama. Ea avea ce împărți, căci cunoștea bine momentele-cheie ale credinței, pe care le aducea la cunoștința altora simplu de tot: săvîrșind doar fapte plăcute lui Dumnezeu, precum și laconic redînd, în discuțiile noastre din familie, esențialul parabolilor ce le-a ascultat la biserică. Acestea au fost de ajuns ca vorbele și exemplul mamei să ne pătrundă în suflet adînc și pentru toată viața, să ne apropie de Domnul.

Iată ce ne-a cultivat mama în suflet despre credință în baza Sfintei Evanghelii. Mai întîi de toate, să ne rugăm necontenit la Dumnezeu și Maica Domnului, și atunci neapărat vom avea parte de milă dumnezeiască, căci rugăciunile stăruitoare sunt auzite în Cer. Prin rugăciuni sincere, din toată inima rostite, noi cerem ajutorul Domnului ca să scăpăm de păcate. Trebuie să avem mare grijă de suflet, să nu-l pierdem în adîncurile iadului din cauza cîștigurilor materiale, spre care oamenii se atrag din răspuțeri, căci o lume întreagă de-ar fi să cîștigi, nu ți-ar servi la nimic, dacă îți vei pierde sufletul. Deci să nu ne lăsăm doborîți de patima îmbogățirii materiale, ci să fugim de ea cât mai departe. Bogăția noastră să fie nu alta decît cea duhovnicească. Aici mama de obicei încheia cu vorba: „Trăiți-vă viața sărac și curat”.

Omul creștin, dacă e cu adevărat creștin, ne mai spunea mama, urmează în toate pildele Domnului Iisus Hristos: are dragoste de Dumnezeu și este ascultător înaintea părinților săi; se roagă stăruitor la Domnul pentru sine și pentru aproapele său; cu deosebită sîrguință săvîrșește fapte bune, de care împreună se bucură îngerii din ceruri și lumea care îl cunoaște pe făptuitorul de bine; e semănător de liniște și pace între oameni, întotdeauna evitînd gâlcele, certurile și neînțelegerile; ține cu biserica și participă în zilele de duminică și de sărbători la Sfînta Liturghie; nu judecă de la sine pe cei răi, ci îi lasă în plata Domnului; niciodată nu răsplătește cu rău celui care vine cu rău asupra lui, ci mai degrabă se lasă păgubit înaintea unuia ca acesta, fiindcă știe că Dumnezeu va judeca pe fiecare cu dreptate, El este Marele Judecător al năpăstuiților; e blînd și smerit, nu se revoltă, niciodată nu strigă la nimeni; e răbdător în suferințe, că ele îi sunt date omului întru ispășirea păcatelor sale; cinstește Sfînta Cruce și-și face

semnul ei orișicând se cuvine să-l facă, știind-o ca armă puternică împotriva diavolului, de asemenea îi cinstește pe Sfinții ocrotitori și-i cheamă în ajutor în momentele de grele încercări. Când ne îndemna la fapte bune, mama întotdeauna adăuga și următoarea frază: „Dacă poți să faci un bine și nu-l faci, păcat ai”.

Toate sfaturile mamei, în ansamblu luate, parcă ar forma un *Cod de educație ortodoxă* în stil popular. Deși, după cum vedem mai sus, ea nu făcea referiri la textele evanghelice de unde au fost extrase, totuși acest *Cod* e bazat pe învățătura de credință creștin-ortodoxă. Așa a fost ea însușită de generația de creștini, din care a făcut parte și mama, tot așa am însușit-o și noi, cei din generația ce a urmat. Și dacă în continuare vom reuși să fim auziți și ascultați și noi de ai noștri copii, iar ei, la rândul lor – de ai lor copii ș.a.m.d., dacă ar fi să fie toți creștinii destul de receptivi la sfaturile ce țin de credință, frumoasă ar mai deveni atunci viața noastră, ea ar fi ca un început de rai încă aici, pe pământ. Căci primind credința ortodoxă așa cum a fost ea de la începuturi, totodată manifestând și încredere neclintită în nemărginita ei putere și nepunând la îndoială nici una din învățăturile cuprinse în ea, noi ne-am bucura de mila Domnului și de binecuvântarea Lui de a urma calea mântuirii. Să primim deci cu inima deschisă educația ortodoxă din partea părinților noștri. Ajută-ne, Doamne, să fim tari și neclintiți în credință, precum au fost creștinii ortodocși bineplăcuți Ție!

